

BILANS PIT 2019-2024 W GMINACH I POWIATACH

Zmiany w systemie podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) spowodowały ubytki w dochodach gmin, powiatów i województw z udziałów we wpływach z tego podatku. Zmiany były wprowadzane w kilku etapach, począwszy od 2019 roku. Kolejne projekty odnośnych ustaw, przygotowywane przez resort finansów, prezentowały w OSR bezpośrednie skutki tych zmian dla JST w okresie 10 lat od wejścia w życie poszczególnych przepisów, choć pomijały efekty pośrednie. Jednocześnie rząd zapowiadał, że nie przewiduje rekompensat dla samorządów, gdyż budżet centralny także traci w ich wyniku. Po czterech latach jest oczywiste, że chaotyczne zmiany, nazwane propagandowo „Polskim ładem”, spowodowały:

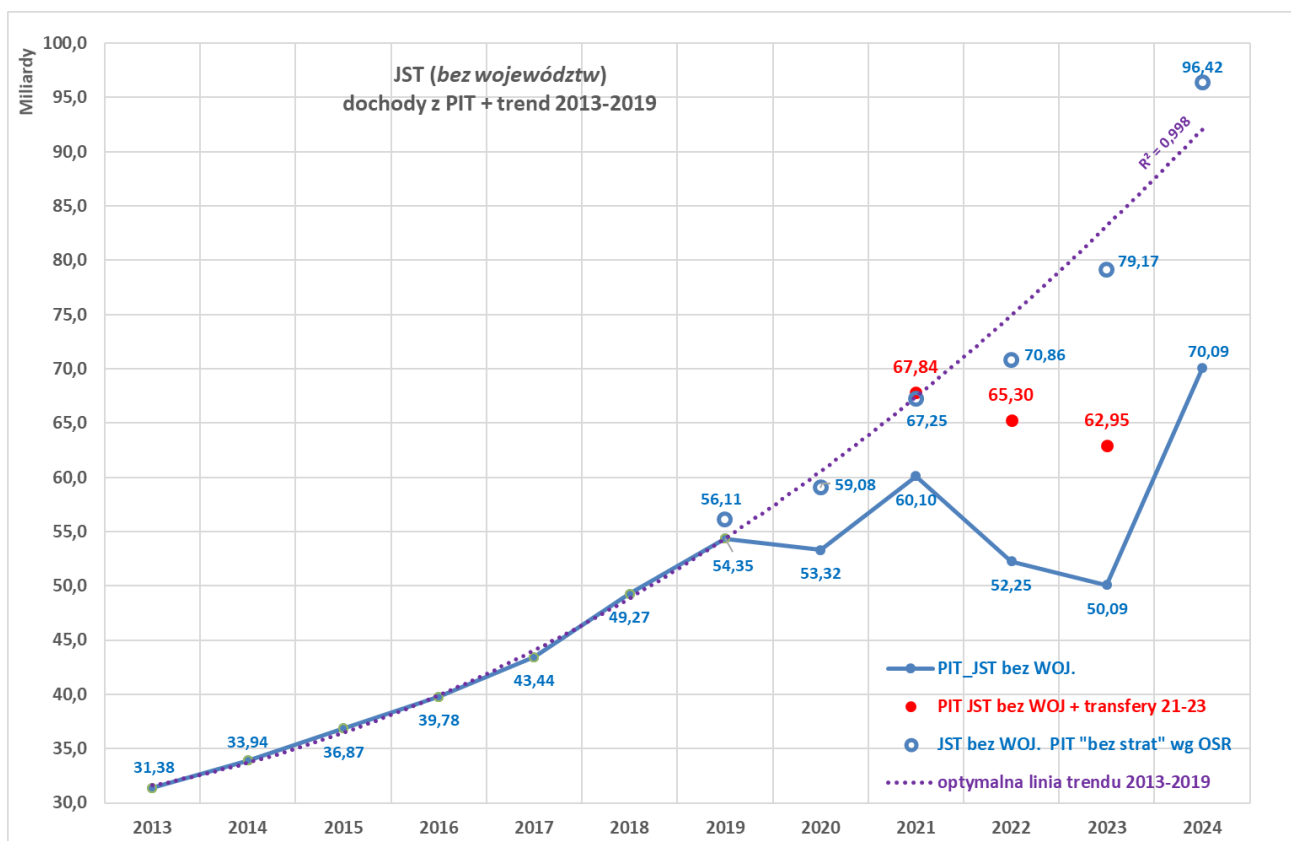
- dużo większe niż wykazywano w OSR **ubytki w dochodach JST**, spowodowane skutecznym zachęceniem znacznej części podatników do przejścia z PIT-u składkowego do PIT-u zryczałtowanego, w którym JST nie mają udziału;
- mimo zmniejszenia stawek i wzrostu kwoty wolnej od podatku *per saldo pogorszenie sytuacji płatników* PIT-u składkowego, którzy nie mogą już odliczać składki na ubezpieczenie zdrowotne od podatku;
- faktyczny **wzrost dochodów budżetu państwa** w wyniku tej operacji (znaczny wzrost wpływów z PIT-u zryczałtowanego oraz efekty pośrednie: wzrost wpływów z VAT-u i ze zwiększonej składki zdrowotnej).

Samorządom udało się wywalczyć częściowe „rekompensaty” ubytków, jednak te transfery, ustalone arbitralnie w latach 2021, 2022 i 2023 (każdorazowo inaczej, przekazywane w trakcie roku, nie były powiązane z ubytkami we wpływach JST z PIT-u (w skrajnych przypadkach w 2023 r.: gmina Przytuły otrzymała 535% ubytku, a Warszawa – niecałe 5% ubytku).

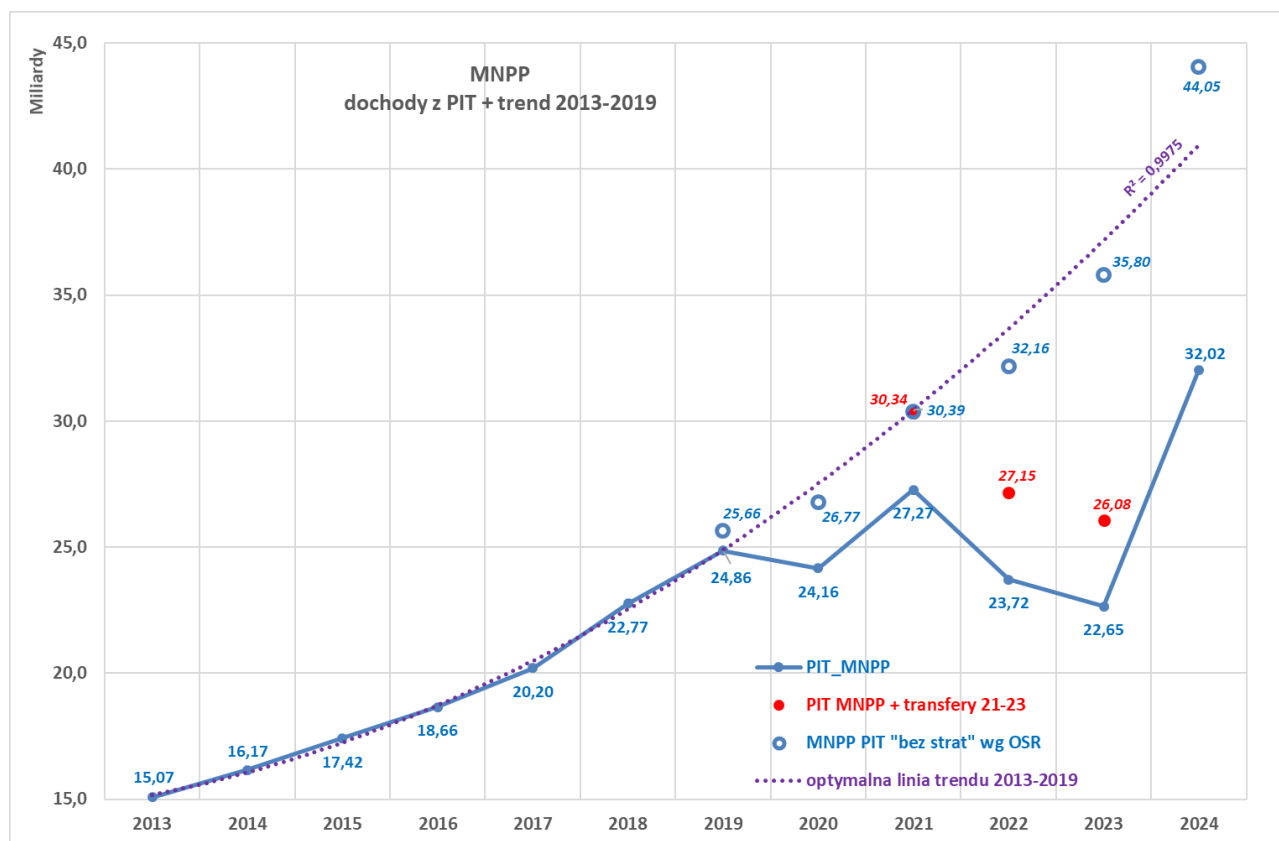
Bieżące dochody własne JST spadły znacząco (zwłaszcza w miastach, gdzie są ich głównym składnikiem), a dodatkowe transfery ustalano i ogłaszano w trakcie roku (nie mówiąc już o ich przekazywaniu pod koniec roku), co uniemożliwiało ich zaplanowanie i efektywne wykorzystanie. W 2021 r. słynne 8 mld przekazano 29 grudnia, co znakomicie „poprawiło” roczny wynik finansowy JST, fałszując rzeczywisty obraz stanu finansów JST. Kwot „uzupełnienia subwencji” dla poszczególnych JST w 2023 r. MF do dziś nie opublikował na swoich stronach.

Poniżej prezentujemy bilans dochodów gmin i powiatów z PIT w latach 2019-2024.

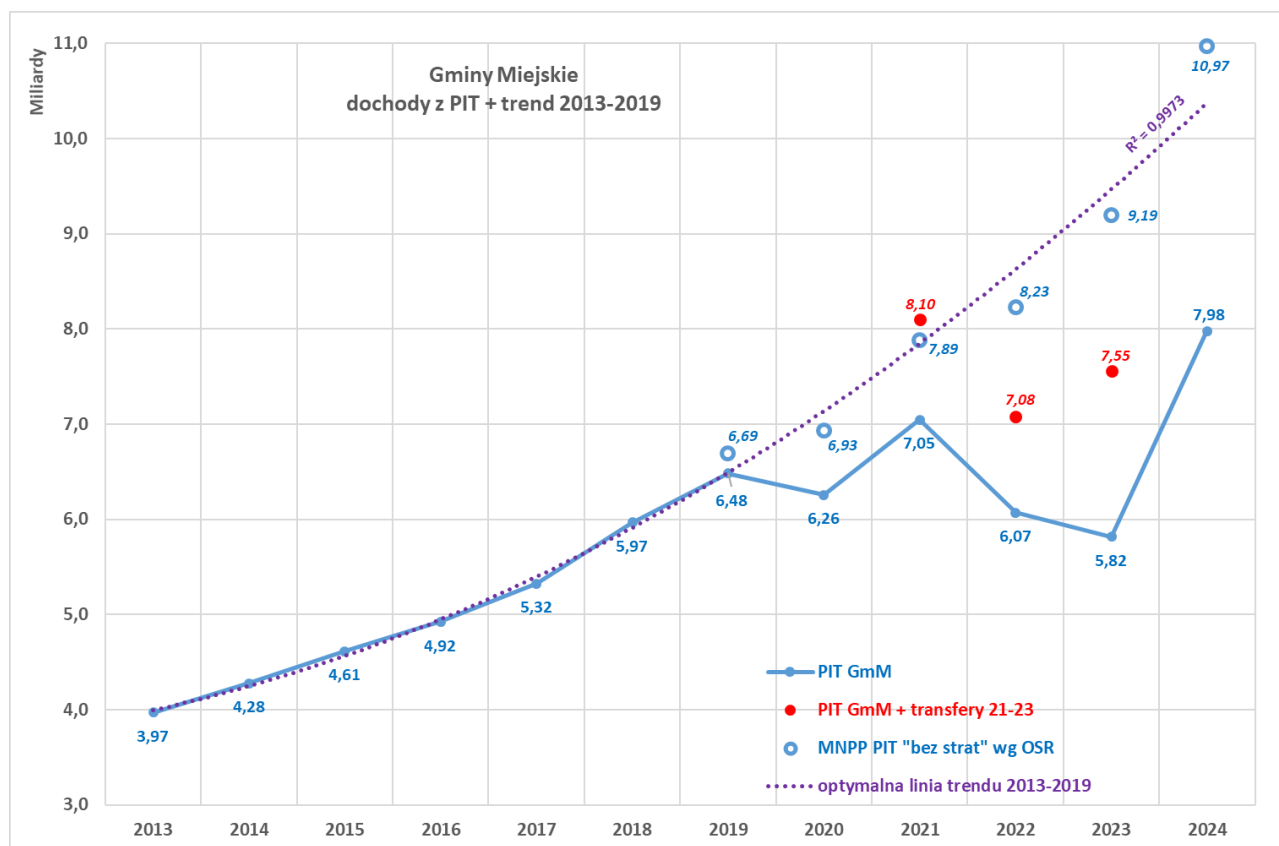
GMINY I POWIATY RAZEM

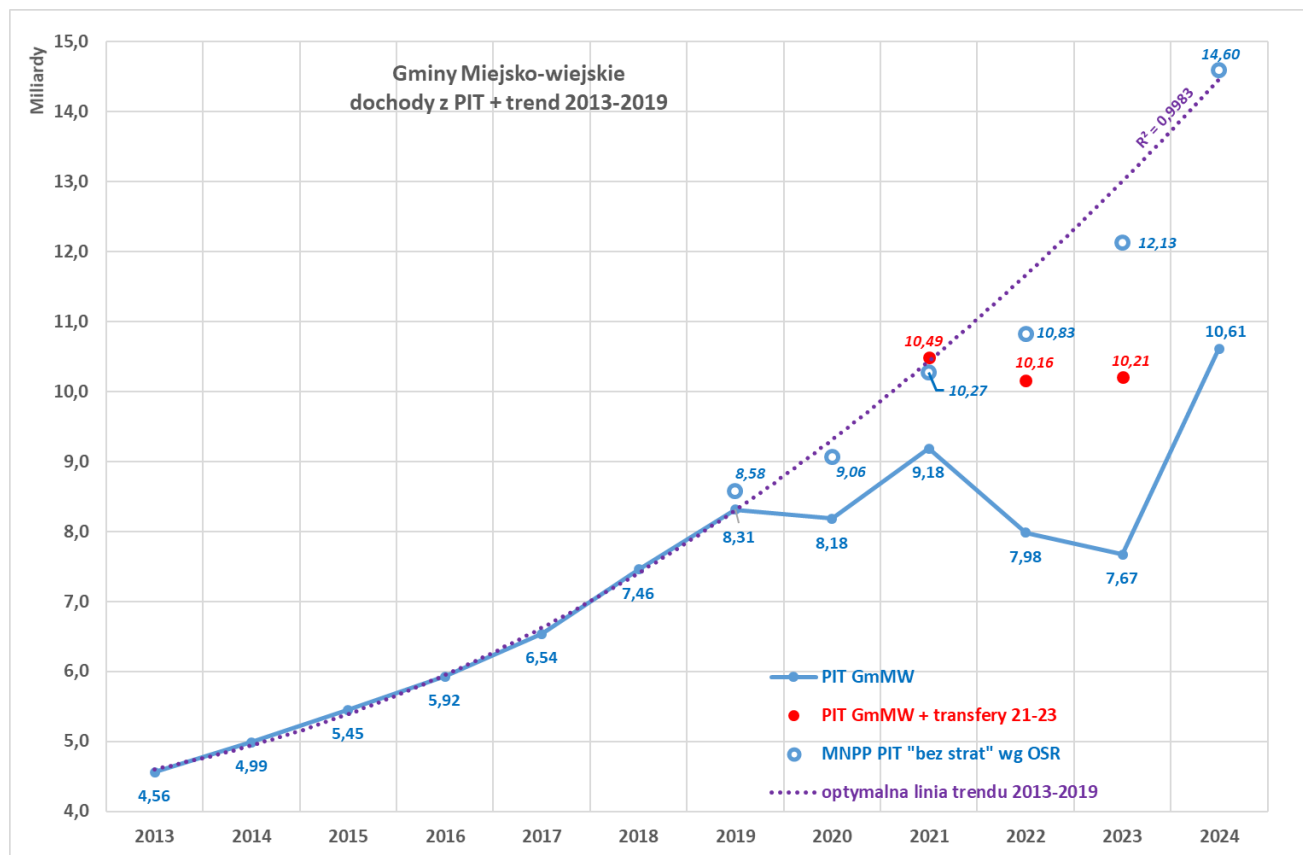
MIASTA NA PRAWACH POWIATU

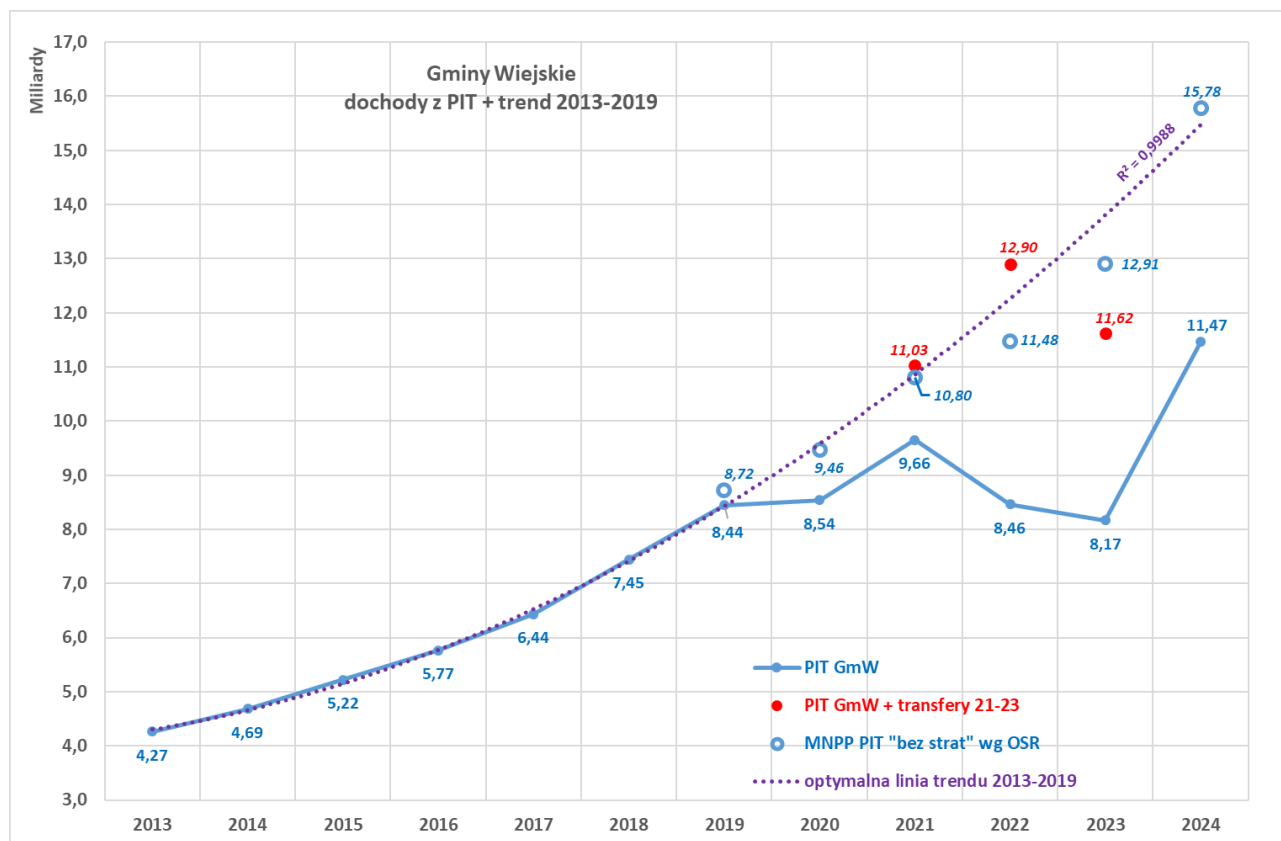
GMINY MIEJSKIE

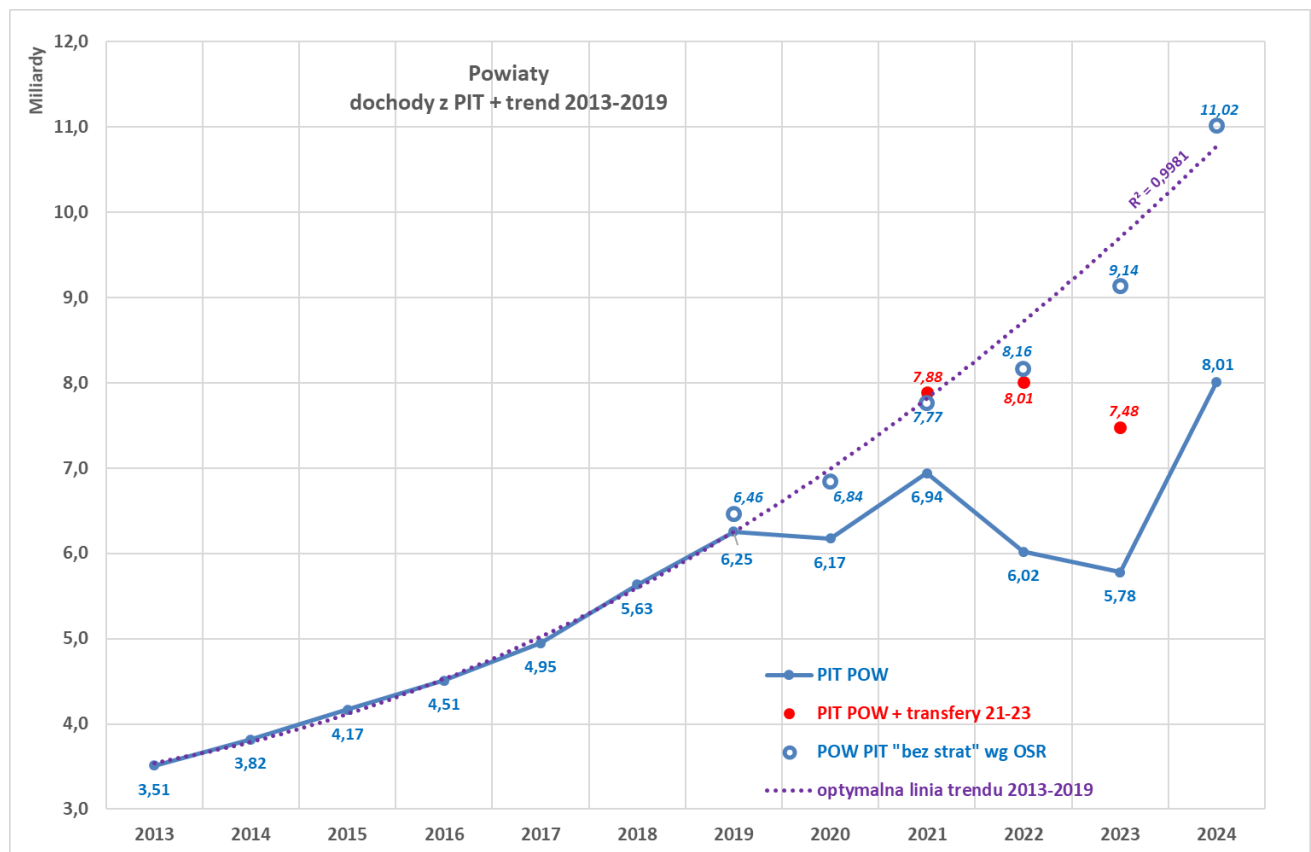
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE

GMINY WIEJSKIE

POWIATY

MIASTA NA PRAWACH POWIATU – UBYTEK 2019-2024 *PER CAPITA* (pełna lista) – WSZYSTKIE **66** Z UBYTKIEM

m. st. Warszawa	-4 816
Sopot	-3 118
Kraków	-3 042
Wrocław	-2 954
Poznań	-2 838
Gdańsk	-2 600
Katowice	-2 592
Gdynia	-2 514

.....

Zamość	-861
Krosno	-849
Świętochłowice	-845
Chełm	-836
Przemyśl	-753
Tarnobrzeg	-740

GMINY MIEJSKIE – UBYTEK 2019-2024 *PER CAPITA* (pełna lista) - **218** Z UBYTKIEM, **18** Z WYNIKIEM DODATNIM

Podkowa Leśna	-4 728
Puszczykowo	-3 335
Józefów	-3 260
Milanówek	-2 951
Zielonka	-2 240
Sulejówek	-1 975

.....

Stoczek Łukowski	714
Obrzycko	721
Sulmierzyce	937
Łęknica	1 283
Krynica Morska	1 452

GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE – UBYTEK 2019-2024 *PER CAPITA* ([pełna lista](#)) - **576** Z UBYTKIEM, **101** Z WYNIKIEM DODATNIM

Konstancin-Jeziorna	-4 636
Łomianki	-3 335
Piaseczno	-2 757
Brwinów	-2 514
Rzgów	-2 212
Ożarów Mazowiecki	-2 195
Siechnice	-2 159
Świątyniki Górne	-2 082
Kąty Wrocławskie	-1 989

.....	
Krynki	860
Opatowiec	933
Kleszczele	1 347
Nowe Warpno	1 468
Suraz	1 786
Dąbrowice	1 883

GMINY WIEJSKIE – UBYTEK 2019-2024 *PER CAPITA* ([pełna lista](#)) - **795** Z UBYTKIEM, **703** Z WYNIKIEM DODATNIM

Michałowice	-4 470
Izabelin	-4 076
Baranów	-3 794
Stare Babice	-3 673
Kobierzyce	-3 663
Nowosolna	-3 367
Osielsko	-3 278
Lesznówola	-3 193
Suchy Las	-3 134
Tarnowo Podgórne	-3 025

.....	
Przytuły	2 000
Rudka	2 108
Milejczyce	2 109
Krempna	2 202
Podedwórze	2 301
Dubicze Cerkiewne	2 443

POWIATY – UBYTEK 2019-2024 *PER CAPITA* ([pełna lista](#)) - **289** Z UBYTKIEM, **25** Z WYNIKIEM DODATNIM

warszawski zachodni	-733
piaseczyński	-726
pruszkowski	-666
Wrocławski	-565
Grodziski	-562
legionowski	-533
Otwocki	-530
Poznański	-521

.....	
Kazimierski	105
Leski	126
Gołdapski	139
węgorzewski	171
bieszczadzki	194
Sejneński	254